Dosarul nr.3-760/2022
2-22040118-12-3-23032022-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

10.07.2024
mun.Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Centru,
în componență:
Preşedintele şedinţei, judecător Liudmila Holeviţcaia,
Grefier Maria Meșter,

examinând în ședință de judecată publică acțiunea în contencios administrativ a reclamantei Societatea pe acțiuni ”Bucuria” împotriva Serviciului vamal al Republicii Moldova, persoană terță Societatea cu Răspundere Limitată ”Transimex” privind anularea actului administrativ individual defavorabil,

c o n s t a t ă :

Argumentele participanților la proces:

Reclamanta – S.A.„Bucuria” la data de 23 martie 2022, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova, persoană terță S.R.L. „Transimex” privind anularea procesului-verbal de examinare preliminară a rezultatelor auditului postvămuire ***** din 15 noiembrie 2021, actului de audit postvămuire ***** din 6 decembrie 2021 și a deciziei de regularizare ***** din 23 decembrie 2021.

În argumentarea acțiunii, partea reclamantă a invocat că la data de 29 decembrie 2021, a depus cerere prealabilă la Serviciul Vamal prin care a contestat și solicitat anularea procesului-verbal de examinare preliminare a rezultatelor auditului postvămuire ***** din 15 noiembrie 2021, a actului de audit postvămuire ***** din 6 decembrie 2021 și a deciziei de regularizare ***** din 23 decembrie 2021, emise de Biroul Vamal Centru. Însă, prin răspunsul nr.***** din 29 decembrie 2021, cererea prealabilă a fost respinsă.

Indică că în baza ordinului de control ***** din 6 octombrie 2021, a fost inițiat controlul ulterior prin audit postvămuire de către Biroul Vamal Centru pe domeniul verificării corectitudinii acordării tratamentului tarifar preferențial (mărfuri contingentate, (cod *****) la poziția tarifară *****), la S.A. „Bucuria”, în urma efectuării tranzacțiilor

de import pentru perioada anilor 2017-2020. Odată cu efectuarea controlului ulterior de către Biroul Vamal Centru a fost emis procesul-verbal de examinare preliminare a rezultatelor auditului postvămuire nr. ***** din 15 noiembrie 2021 și a actului de audit postvămuire ***** din 6 decembrie 2021, prin care au constatat următoarele: conform rezultatelor controlului menționat în procesul-verbal de examinare preliminare rezultatelor auditului postvămuire nr. ***** din 15 noiembrie 2021, poziția pârâtului este aceea că în urma analizei înregistrate în SI Asycuda World și aflate la dispoziția Serviciului Vamal, la compartimentul – contingente tarifare, cod contingent ***** aplicat după principiul „primul venit, primul servit”, s-a stabilit că mărfurile declarate la poziția tarifară ***** în perioada 1 ianuarie 2017 – 31 decembrie 2017, asupra căror au fost aplicate contingente tarifare, completat cu volumul stabilit al contingentului – de 1200 de tone la data de 11 iulie 2017 de la aceasta dată fiind înregistrată o depășire a cantității admisibile prevăzute (limita), ceea ce presupune necesitatea calculării și încasării taxei vamale în mărime de 75 % conform Legii nr. 172 din 25 iulie 2014. Mărfurile vămuite în baza declarațiilor vamale nr. ***** din 16 august 2017, *****din 17 august 2021 și nr. ***** din 25 august 2017, au fost selectate pe culoar verde de control vamal, ceea ce presupune acordarea liberului de vamă fără efectuarea controlului documentar și fizic, aplicând validarea automată a declarației vamale.

Prin decizia de regularizare ***** din 23 decembrie 2021, s-au recalculat și s-au încasat obligațiile vamale în sumă totală de 458 464,41 lei (inclusiv TVA – 254 768,55 lei, TVA – 50 953,71 lei, penalitate – 152 742,15 lei).

Relatează că în perioada lunii august 2017, S.A.„Bucuria” a importat marfă (melasă) de la Intersstarch Ukraine din Ucraina conform declarațiilor vamale nr. ***** din 16 august 2017, *****din 17 august 2021 și nr. ***** din 25 august 2017 și anume, mărfuri declarație ca „alte siropuri de glucoză fără fructoză: melasă de amidon de porumb în stare lichidă” în cantitate netă totală de 65 430 kg, clasificate la subpoziția tarifară*****glucoză și sirop de glucoză, care nu conține fructoză sau un conținut de fructoză sub 20 % din greutate în stare uscată: altele”, cu respectarea prevederilor Legii nr.172 din 25 iulie 2014, cu achitarea taxei vamale în mărime de 10 % în valoare de *****1 951,60 lei.

Menționează că potrivit dispozițiilor Legii nr.172 din 25 iulie 2014, privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor, pentru mărfurile de la poziția tarifară ***** este alocat contingent tarifar în mărime de 1840 tine pe an: 1200 de tone – după principiul MFN; 640 tone originare din UE, care se aplică după regula „primul venit, primul servit”, prevăzut de pct.14 din Hotărârea Guvernului ***** din 17 noiembrie 2014 privind aprobarea Regulamentului privind administrarea contingentelor tarifare la importul/exportul mărfurilor în/din Republica Moldova, dar pentru cantitățile de mărfuri importate în limita cotei se va percepe o taxă vamală de 10 %, iar peste limită urmează să fie percepută taxa vamală de 75 %.

Susține că recalcularea drepturilor de import s-a efectuat pentru mărfurile declarate la poziția tarifară *****, asupra cărora au fost aplicate contingente tarifare, indicându-se în rubrica ***** codul contingentului *****, dar urmare a auditului postvămuire s-a menționat că cantitatea de 65 430 kg nu se încadrează în limita cantitativă stabilită.

Reclamanta insistă că cantitatea mărfii declarate în baza declarațiilor vamale nr.***** din 16 august 2017, *****din 17 august 2021 și nr.***** din 25 august 2017, a fost importată cu respectarea prevederilor Hotărârii Guvernului ***** din 17 noiembrie 2014.

Invocă partea reclamantă că toate mărfurile care trec frontiera vamală sunt supuse declarării prin perfectarea și depunerea de către declarant în relațiile cu colaboratorii Serviciului Vamal a unei declarații vamale în detaliu. Punctul 18 lit.i) din ordinul Serviciului Vamal ***** din 18 decembrie 2006, care detaliază acțiunile colaboratorului vamal de la punctul de recepție-selecție, stabilește că dacă declarația vamală nu respectă sau dacă nu întrunește condițiile de la punctele a-d, atunci colaboratorul vamal procedează în modul următor: deschide și completează informativ formularul Asycuda World „Act de inspecție” cu utilizarea opțiunii „Conform = nu”; rectifică declarația vamală pe baza datelor din actul de inspecție și o remite declarantului sau a reprezentantului său în vederea retipăririi sau, după caz, invalidează informatic declarația vamală utilizând opțiunea „anulare” și o remite în vederea refacerii ulterioare.

Afirmă că declarațiile vamale au fost completate cu respectarea prevederilor ordinului Serviciului Vamal ***** din 24 decembrie 2009, iar în actele de control-audit postvămuire lipsesc probe sau argumente juridice care ar demonstra vinovăția reclamantei și a fost întocmit cu abatere de la prevederile art.202^2 alin. (5) Cod Vamal. Mai mult, susține că reclamanta și brokerul vamal nu au acces direct la baza de date ca să fie verificată preliminar informația privind existența contingentelor tarifare la marfa importată, responsabilitatea în acest caz revenind colaboratorului vamal.

Consideră că este nefondată declarația organului vamal care a invocat că volumul stabilit al contingentului de 1200 tone la data de 11 iulie 2017 de la aceasta dată fiind înregistrată o depășire a cantității admisibile prevăzute (limita), or, în situația în care termenul contingentului preferențiabil era să fie expirat, atunci sistema informatică Asycuda World automat trebuia să invalideze declarațiile vamale depuse de declarant, taxa vamală urmând să fie achitată în mărime de 75 %. Declarațiile vamale nr. ***** din 16 august 2017, *****din 17 august 2021 și nr. ***** din 25 august 2017, au fost depuse în luna august 2017 pentru importul de marfă, în date diferite, iar sistema Asycuda World a acceptat declarațiile respective, situație ce denotă că contingentul importat de către reclamantă în august 2017, la un tarif preferențial, exista la acel moment, iar taxa vamală în mărime de 10 % a fost achitată de reclamantă în corespundere cu prevederile cadrului normativ în vigoare.

Apreciază că organul vamal eronat a interpretat prevederile lit. b) din același ordin, deoarece, în pct.15 se indică expres că la punctul de recepție-selecție se primește declarația vamală în detaliu însoțită de documentele anexate și lista documentelor anexate în care acestea sunt evidențiate, iar colaboratorul vamal, conform pct. 18 din ordin, prevede că la punctul de recepție se primește declarația vamală dacă aceasta respectă condițiile menționate mai sus și comandă validarea informatică a acesteia. Concomitent, se efectuează distribuirea în mod automat a declarației unui colaborator vamal, iar dacă declarația vamală corespunde tuturor criteriilor, aceasta trece automat pe culoarul verde în așteptare, la punctul de validare. Dacă declarația vamală este selectată pe unul dintre

culoarele de control roșu sau galben, atunci dosarul se transmite operațiunii la punctul de control documentar și controlul fizic, iar mai apoi se aplică prevederile lit.l. Ca completare la procedura de validare a declarației vamale și acordarea liberului în vamă, argumentează că în cazul în care declarația vamală a fost selectată direct pe culoarul verde, albastru sau galben și există motive temeinice care indică o posibilă fraudă vamală, din dispoziția șefului ierarhic superior, redirecționează declarația vamală pe culoarul roșu și transmite dosarul operațiunii la punctul de control documentar sau fizic.

Insistă reclamanta că în cazul în care declarațiile depuse de către brokerul vamal S.R.L.„Transimex" conțineau informații eronate, sau dacă acestea erau incomplete, sistemul informativ nu putea să accepte acte cu erori și să le plaseze pe culoarul verde, atunci colaboratorul vamal urma să restituie spre rectificare declarațiile vamale, plasând declarațiile vamale pe culoarul galben sau roșu și automat o invalida.

Aferent sumei încasate de organul vamal în mărime de 458 464,41 lei, reclamanta consideră că suma este eronată, deoarece, toate plățile de import au fost achitate, conform declarațiilor vamale respective, inclusiv cu semnarea actelor de verificare bilaterale lunare, în modul corespunzător. Mai mult, timp de patru ani, compania reclamantă nu a fost somată de organul vamal despre pretinsa neexecutare a unor obligațiuni de plată.

În consecință, reieșind din cele menționate, în temeiul art.277, 278 Cod de procedură civilă, Hotărârea Guvernului ***** din 17 noiembrie 2014, Legea nr.172 din 25 iulie 2014, Hotărârea Guvernului nr.1140 din 2 noiembrie 2005, ordinul Serviciului Vamal ***** din 18 decembrie 2006 și ordinul Serviciului Vamal ***** din 24 decembrie 2009, solicită admiterea acțiunii.

În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul reclamantei, Viorica Talapaga a susținut în totalitate acțiunea înaintată și a solicitat admiterea pretențiilor după cum au fost formulate, reiterându-și argumentele expuse în scris.

Pârâtul – Serviciul Vamal al Republicii Moldova, prin referința prezentată, înregistrată cu nr. intrare ***** din 28 aprilie 2022, a solicitat respingerea acțiunii reclamantei S.A.„Bucuria", reieșind din considerentele care succed. Totodată, prin referință s-a solicitat ca pretențiile reclamantei cu privire la anularea procesului-verbal de examinare preliminară a rezultatelor auditului postvămuire ***** din 15 noiembrie 2021 și actul de audit postvămuire ***** din 6 decembrie 2021, să fie declarate inadmisibile, deoarece, aceste acte sunt două documente care stipulează rezultatele unui control ulterior efectuat asupra unui agent economic, care nu generează anumite obligații vamale, ci constituie acte preparatorii de constatare, după care în cazul depistării unor iregularități se întocmește o decizie de regularizare.

La data de 6 octombrie 2021, în cadrul Biroului Vamal Centru din cadrul Serviciului Vamal a fost emis ordinul de control ***** privind efectuarea controlului ulterior prin audit postvămuire la agentul economic S.A.„Bucuria". Una din tematicile ce au stat la baza inițierii controlului, a fost verificarea corectitudinii acordării tratamentului tarifar preferențial (mărfuri contingentate) (cod *****) acordat mărfurilor de la poziția tarifară *****, importate în perioada anilor 2017-2020.

În cadrul controlului s-a stabilit că potrivit Legii nr.172/2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor, pentru mărfurile de la poziția tarifară ***** este alocat un contingent tarifar în mărime de 1840 tone pe an: 1200 tone – după principiul MFN; 640 de tone originare din UE, care se aplică după regula „primul venit, primul servit". Astfel, pentru cantitățile de mărfuri importate în limita cotei se va percepe o taxă vamală de 10 %, peste limita cotei – 75 %.

În rezultatul analizei datelor sistematizate, înregistrate în SI Asycuda World și aflate la dispoziția Serviciului Vamal, la compartimentul – contingente tarifare, cod contingent ***** aplicat după principiul „primul venit, primul servit", s-a stabilit că mărfurile declarate la poziția tarifară ***** în perioada 1 ianuarie – 31 decembrie 2017, asupra căror au fost aplicate contingente tarifare, au completat volumul stabilit al contingentului de 12000 tone la data de 11 iulie 2017, de la această dată fiind înregistrată o depășire a cantității admisibile prevăzute. Astfel, s-a recurs la identificarea declarațiilor vamale / tranzacțiilor agentului economic S.A.„Bucuria", de import a mărfurilor de la poziția tarifară *****, cu utilizarea contingentului *****, înregistrate după această dată. Urmare a acestei acțiuni, au fost identificate și supuse verificării declarațiile vamale în detaliu nr. ***** din 16 august 2017, *****din 17 august 2017 și ***** din 25 august 2017. În baza acestor declarații vamale, S.A.„Bucuria" a importat de la „Interstarch Ukraine" din Ucraina, mărfuri declarate ca „alte siropuri de glucoză fără fructoză: melasă de amidon de porumb în stare lichidă", în cantitate netă totală de 65430 kg, clasificate la subpoziția tarifară*****glucoză și sirop de glucoză, care nu conține fructoză sau cu un conținut de fructoză sub 20% din greutate, în stare uscată: altele", conform Nomenclaturii Combinate a Mărfurilor, cu achitarea taxei vamale de 10 %. Valoarea statistică a mărfurilor importate reprezintă *****1 951,60 lei.

Dat fiind faptul că mărfurile de la poziția tarifară ***** reprezintă mărfuri contingentate (cu excepția poziției tarifare *****20), în rubrica ***** a declarației vamale a fost indicat codul contingentului tarifar *****. Prin urmare, s-a constatat că cantitățile importate de mărfuri în baza declarațiilor vamale în detaliu nr. ***** din 16 august 2017, *****din 17 august 2017 și ***** din 25 august 2017, pentru care a fost indicat în rubrica ***** codul contingentului *****, nu se încadrează în limita cantitativă stabilită de 1200 tone pe an, cantitatea contingentată fiind epuizată la data de 11 iulie 2017, fapt ce presupune necesitatea calculării și încasării taxei vamale în mărime de 75%, conform Legii nr.172/2014.

În ceea ce privește importurile de mărfuri de la poziția tarifară *****, efectuate în 2018-2020, cu indicarea contingentului ***** în rubrica ***** a declarației vamale în detaliu, nu au fost depistate careva încălcări ale legislației, toate cantitățile importate încadrându-se în limita stabilită de 1200 tone, cu calcularea și încasarea taxei vamale de 10 %. Remarcă pârâtul că potrivit prevederilor art.164^2 lit.b) Cod Vamal, în cadrul procedurii de vămuire a mărfurilor și/sau mijloacelor de transport, brokerul vamal are obligația să se asigure completarea corectă a documentelor vamale în conformitate cu legislația vamală și a celor stabilite prin legislația în alte domenii. Mărfurile vămuite în baza declarațiilor vamale vizate, au fost selectate pe culoar verde de control vamal, ceea

ce presupune acordarea liberului vamal fără efectuarea controlului documentar și fizic, aplicând validarea automată a declarației vamale.

Consideră eronat argumentul reclamantei care a susținut că nu a avut acces direct la baza de date ca să fie verificată preliminar volumele contingentelor tarifare la marfa importată, or, potrivit pct. 5 din Regulamentul privind administrarea contingentelor tarifare la importul/exportul mărfurilor în/din Republica Moldova și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului, Serviciul Vamal asigură publicarea și actualizarea datelor privind soldurile curente ale contingentelor tarifare pe pagina sa web, la adresa www.customs.gov.md.

Urmare iregularităților constatate, a fost întocmită decizia de regularizare ***** din 23 decembrie 2021, prin care au fost recalculate spre achitare drepturi de import în sumă de 305 722,26 lei. Totodată, conform prevederilor art.228 Cod fiscal și art.129 Cod vamal, a fost calculată penalitatea de întârziere în sumă de 152 742,15 lei.

Conchide că reclamanta a formulat în cererea de chemare în judecată fără suport juridic și probatoriu, care de altfel, nu pot constitui temei de admitere a acțiunii în sensul celor invocate și consideră că decizia de regularizare contestată a fost întocmită în temeiul prevederilor legale de către organul vamal, din moment ce reclamanta a beneficiat neîntemeiat de tratamentul tarifar preferențial.

În contextul celor expuse, conducându-se de prevederile Codului administrativ, Codului vamal și Codului fiscal, Serviciul vamal a solicitat respingerea acțiunii depuse de S.A. „Bucuria" ca inadmisibilă în partea cerințelor cu privire la anularea procesului-verbal de examinare preliminară a rezultatelor auditului postvămuire ***** din 15 noiembrie 2021 și actului de audit postvămuire ***** din 6 decembrie 2021 și ca neîntemeiată în partea anulării deciziei de regularizare ***** din 23 decembrie 2021.

În ședința de judecată, reprezentantul pârâtului, Nicolae Bătrîncea a solicitat respingerea acțiunii, invocând caracterul neîntemeiat al argumentelor expuse de reclamantă în acțiune.

Persoană terță - S.R.L.„Transimex" a depus referință prin care a susținut cererea de chemare în judecată depusă de S.A. „Bucuria". În susținerea poziției sale, terțul, după reiterarea argumentelor de fapt și de drept expuse în acțiune, invocă că din probele anexate de către reclamantă și neinfirmate de pârât se constată cu certitudine că actele administrative a căror anulare se cere sunt ilegale, contrare normelor și procedurilor aplicabile speței în cauză.

Invocă că se atestă o iresponsabilitate a colaboratorilor Serviciului Vamal care au admis încălcări la primirea declarațiilor, la gestionarea sistemului contingentelor tarifare prin intermediul SI Asycuda World, precum și la actualizarea datelor privind soldurile curente ale contingentelor tarifare, însă, aceste iresponsabilități nu pot fi puse pe seama reclamantei, care a îndeplinit întocmai toate cerințele legale la importul mărfurilor declarate.

Susține terțul că potrivit art.16[1] Cod vamal, apărarea drepturilor și intereselor plătitorilor vamali se face pe cale judiciară sau pe alte căi prevăzute de prezentul cod și

de alte acte normative. Toate îndoielile apărute la aplicarea legislației vamale se vor interpreta în favoarea plătitorului vamal.

Terțul insistă asupra aplicării directe în speță, a prevederilor Convenției europene a drepturilor omului.

În ședința de judecată, reprezentantul terțului, Igor Selchin a susținut acțiunea depusă de S.A.„Bucuria” și a solicitat admiterea acesteia.

Aprecierea instanței:

Examinând acțiunea în contencios administrativ a reclamantei S.A.„Bucuria” împotriva Serviciului vamal privind contestarea actelor defavorabile, audiind explicațiile participanților la proces, studiind probele administrate în ansamblul şi interconexiunea lor, normele legii aplicabile, instanța de judecată a ajuns la concluzia că acțiunea în contencios administrativ a reclamantei S.A.„Bucuria”, este admisibilă, întemeiată și pasibilă de admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Potrivit art.10 alin.(1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Potrivit art.11 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

La caz, actele contestate – procesul-verbal de examinare preliminară a rezultatelor auditului postvămuire ***** din 15 noiembrie 2021, actul de audit postvămuire ***** din 6 decembrie 2021 și decizia de regularizare ***** din 223 decembrie 2021 sunt defavorabile reclamantei S.A.„Bucuria”, or, prin decizia de regularizare contestată se impune în sarcina reclamantei obligația de achitare a drepturilor de import, iar actele preparatorii - procesul-verbal de examinare preliminară a rezultatelor auditului postvămuire ***** din 15 noiembrie 2021, actul de audit postvămuire ***** din 6 decembrie 2021 sunt operațiuni administrative care se contestă împreună cu actul defavorabil – decizia de regularizare.

Instanța desconsideră argumentele pârâtului care invocă că pretențiile reclamantului cu privire la anularea procesului-verbal de examinare preliminară a rezultatelor auditului postvămuire nr. ***** din 15 noiembrie 2021 și a actului de audit postvămuire ***** din 6 decembrie 2021, ar fi inadmisibile.

În acest sens, instanța reiterează că potrivit art. 15 Cod administrativ, operațiunile administrative sînt manifestările de voință sau activitățile autorităților publice care nu produc ca atare efecte juridice. **Operațiunile administrative pot fi contestate doar**

concomitent cu actul administrativ individual, cu excepția operațiunilor administrative executorii sau îndreptate împotriva unui terț.

Se reține că reclamanta S.A.„Bucuria” a contestat procesul-verbal de examinare preliminară a rezultatelor auditului postvămuire nr. ***** din 15 noiembrie 2021 și actul de audit postvămuire ***** din 6 decembrie 2021, odată cu actul administrativ individual defavorabil – decizia de regularizare ***** din 23 decembrie 2021.

Deci, pretențiile reclamantei cu privire la anularea operațiunilor administrative - procesul-verbal de examinare preliminară a rezultatelor auditului postvămuire nr. ***** din 15 noiembrie 2021 și actul de audit postvămuire ***** din 6 decembrie 2021, sunt admisibile și urmează a fi examinate în fond.

Potrivit art.20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În corespundere cu prevederile art.189 alin.(1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Conform art.206 Cod administrativ, (1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare); b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare); c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare); d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ). (2) Acţiunea în constatare prezumă existenţa unui interes îndreptăţit pentru constatarea solicitată. Acţiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul îşi poate sau şi-ar putea revendica drepturile printr-o altă acţiune prevăzută la alin.(1), cu excepţia situaţiei cînd se urmăreşte constatarea nulităţii unui act administrativ individual sau normativ.

Conform art.208 Cod administrativ, (1) În cazurile prevăzute de lege, pînă la înaintarea acţiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă. (2) Dacă autoritatea publică competentă decide cu privire la cererea prealabilă, deşi termenul pentru depunerea cererii prealabile nu a fost respectat, acţiunea în contenciosul administrativ este oricum admisibilă. Această prevedere nu se aplică în cazul în care printr-un act administrativ individual este favorizat un terţ. (3) Dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acţiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual. (4) O acţiune în realizare se admite numai dacă reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere prin care a solicitat realizarea, tolerarea sau omiterea unei acţiuni. (5) O acţiune în constatare este admisibilă numai dacă reclamantul s-a adresat anterior la autoritatea publică competentă cu cerere de constatare.

Reclamanta SRL”Bucuria” a respectat procedura prealabilă prevăzută de lege și a depus dezacordul asupra procesului-verbal de examinare a rezultatelor auditului postvămuire ***** din 15 noiembrie 2021, asupra actului de audit postvămuire ***** din 6 decembrie 2021 și a deciziei de regularizare ***** din 23 decembrie 2021.

Prin decizia adoptată în procedura prealabilă *****la 24 februarie 2022, Serviciul Vamal a respins cererea prealabilă depusă de S.A.„Bucuria”.

În interiorul termenului de 30 de zile, prevăzut de art.209 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, reclamanta S.A.„Bucuria” și-a realizat dreptul său la acțiune, contestând operațiunile administrative - procesul-verbal de examinare a rezultatelor auditului postvămuire nr. ***** din 15 noiembrie 2021 și actul de audit postvămuire ***** din 6 decembrie 2021 și actul administrativ individual defavorabil – decizia de regularizare ***** din 23 decembrie 2021.

Respectiv, analizând circumstanțele speței în coraport cu normele legale precitate ce reglementează admisibilitatea acțiunii, instanța de judecată, neconstatând încălcarea de către reclamant a procedurii și termenului de depunere a acțiunii în contencios administrativ, precum și constatând faptul că actul contestatat este un act defavorabil reclamantei, constată că acțiunea este admisibilă, ceea ce impune examinarea fondului cauzei.

Obiect al contenciosului administrativ îl constituie verificarea legalității operațiunilor administrative - procesul-verbal de examinare a rezultatelor auditului postvămuire nr. ***** din 15 noiembrie 2021 și a actului de audit postvămuire ***** din 6 decembrie 2021 și a actului administrativ individual defavorabil – decizia de regularizare ***** din 23 decembrie 2021.

Noţiunea de „act administrativ” este reglementată în legaliația națională, cât şi în Rezoluţia (77) 31 Cu privire la protecţia individului faţă de actele autorităţilor administrative, adoptată de Comitetul de Miniştri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997, statuează că, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voinţă, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorităţi publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorităţii publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertăţile sau interesele persoanelor fizice sau juridice şi care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcţii judiciare.

Controlul judecătoresc al legalității actelor administrative, presupune apărarea drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor, împotriva abuzurilor administrației publice, în condițiile Codului administrativ. Acest control se înfăptuiește de către instanțele de judecată în condițiile legii. Întru elucidarea subiectului privind realizarea controlului judecătoresc se impune conceptul competenței, în baza căruia se realizează respectivul control. Pornind de la scopul primordial al instituției contenciosului administrativ care este prestabilit de legiuitor și care presupune contracararea abuzurilor şi exceselor de putere ale autorităţilor publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activităţii autorităţilor publice, asigurarea ordinii de drept. Și reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitorul și care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său,

recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa cu o acțiune în contencios administrativ instanței competente pentru a obţine anularea actului, recunoaşterea dreptului pretins şi repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Circumstanțele faptice ce au importanță pentru soluționarea cauzei, pot fi rezumate în felul următor.

Prin ordinul Biroului Vamal Centru ***** din 6 octombrie 2021, s-au autorizat inspectorii vamali să efectueze verificarea corectitudinii determinării valorii în vamă pentru mărfurile importate în perioada anilor 2017-2020 și verificarea corectitudinii acordării tratamentului tarifar preferențial (mărfuri contingentate) (cod contingent *****) pentru mărfurile importate în perioada anilor 2017-2020, la S.A.„Bucuria”.

Din conținutul procesului-verbal de examinare preliminară a rezultatelor auditului postvămuire ***** din 15 noiembrie 2021, întocmit de Biroul Vamal Centru derivă că în rezultatul analizei datelor sistematizate, înregistrate în SI Asycuda World la compartimentul – contingente tarifare, cod contingent ***** aplicat după principiul „primul venit, primul servit”, s-a stabilit că mărfurile declarate la poziția tarifară ***** în perioada 1 ianuarie – 31 decembrie 2017, asupra căror au fost aplicate contingente tarifare, au completat volumul stabilit al contingentului de 12000 tone la data de 11 iulie 2017, de la această dată fiind înregistrată o depășire a cantității admisibile prevăzute. Astfel, s-a recurs la identificarea declarațiilor vamale/tranzacțiilor agentului economic S.A.„Bucuria”, de import a mărfurilor de la poziția tarifară *****, cu utilizarea contingentului *****, înregistrate după această dată. Urmare acestei acțiuni, au fost identificate și supuse verificării declarațiile vamale în detaliu nr. ***** din 16 august 2017, nr.*****din 17 august 2017 și nr. ***** din 25 august 2017. În baza acestor declarații vamale, S.A.„Bucuria” a importat de la „Interstarch Ukraine” din Ucraina, mărfuri declarate ca „alte siropuri de glucoză fără fructoză: melasă de amidon de porumb în stare lichidă”, în cantitate netă totală de 65430 kg, clasificate la subpoziția tarifară*****glucoză și sirop de glucoză, care nu conține fructoză sau cu un conținut de fructoză sub 20 % din greutate, în stare uscată: altele”, conform Nomenclaturii Combinate a Mărfurilor, cu achitarea taxei vamale de 10 %. Valoarea statistică a mărfurilor importate reprezintă *****1 951,60 lei. Astfel, s-a stabilit că cantitățile importate de mărfuri în baza declarațiilor vamale în detaliu nr.***** din 16 august 2017, nr.*****din 17 august 2017 și nr.***** din 25 august 2017, pentru care a fost indicat în rubrica ***** codul contingentului *****, nu se încadrează în limitat cantitativă stabilită de 1200 tone pe an, cantitatea contingentată fiind epuizată la 11 iulie 2017, fapt ce impune necesitatea calculării și încasării taxei vamale în mărime de 75%, conform Legii nr.172/2014.

La data de 23 noiembrie 2021, S.A.„Bucuria” a depus la Biroul Vamal Centru un dezacord la procesul-verbal de examinare a rezultatelor auditului postvămuire ***** din 15 noiembrie 2021.

Prin răspunsul *****din 2 decembrie 2021, Biroul Vamal Centru a informat S.A. „Bucuria” că acțiunile organului vamal au fost în strictă corespundere cu prevederile actelor normative în vigoare, dezacordul fiind respins.

Prin actul de audit postvămuire ***** din 6 decembrie 2021, s-a stabilit că pentru declarațiile vamale nr. ***** din 16 august 2017, *****din 17 august 2017 și ***** din 25 august 2017, urmează recalcularea și încasarea obligației vamale în sumă totală de 305 722,26 lei și majorarea de întârziere.

Nefiind de acord cu acest act, la data de 9 decembrie 2021, S.A.„Bucuria" a depus contestație prin care a solicitat anularea actului de audit postvămuire ***** din 6 decembrie 2021.

Prin răspunsul ***** din 20 decembrie 2021, Biroul Vamal Centru a fost respinsă contestația S.A.„Bucuria".

Prin decizia de regularizare ***** din 23 decembrie 2021, s-a dispus încasarea din contul S.A.„Bucuria" a sumei de 305 722,26 lei în calitate de obligație vamală de bază și a sumei de 152 742,15 lei în calitate de majorare de întârziere, iar în total s-a dispus încasarea sumei de 458 464,41 lei.

Nefiind de acord cu decizia de regularizare, la 30 decembrie 2021, S.A.„Bucuria" a depus cerere prealabilă la Serviciul Vamal prin care a solicitat anularea deciziei de regularizare ***** din 23 decembrie 2021.

Prin decizia emisă în procedură prealabilă *****din 24 februarie 2022, Serviciul Vamal a respins cererea prealabilă depusă de S.A. „Bucuria".

Potrivit prevederilor Legii nr.172/2014 privind aprobarea Nomenclaturii Combinate a Mărfurilor, pentru mărfurile clasificate la poziţiile tarifare ***** şi *****, taxele vamale pentru import se aplică după cum urmează:

Codul poziției tarifare	Denumirea mărfurilor	Cota*	Taxa vamală la import, %
*****	**Zahăr din trestie sau din sfeclă de zahăr şi zaharoză pură din punct de vedere chimic, în stare solidă**	1000 de tone pe an (alocarea cotei după principiul primul venit – primul servit (FIFO))	În limita cotei – 10%; peste limita cotei – 75%
*****	– – Cu adaosuri de substanţe aromatizante sau colorante	5500 de tone pe an, originare din UE	În limita cotei – 10%; peste limita cotei – 75%
*****	– – Altele		
*****	**Alte zaharuri, inclusiv lactoză, maltoză, glucoză şi fructoză (levuloză), pure din punct de vedere chimic în stare solidă; siropuri de zaharuri fără adaosuri de substanţe aromatizante sau colorante; miere artificială, amestecată sau neamestecată cu miere naturală; zaharuri şi melase caramelizate**	1840 tone pe an (alocarea cotei după principiul primul venit – primul servit (FIFO) după cum urmează: 1200 de tone – după principiul MFN; 640 de tone originare din UE)	În limita cotei – 10%; peste limita cotei – 75%
*****	– Zahăr şi sirop de arţar	0	15%

Conform art.32 Cod vamal, prin tratament tarifar preferenţial se înţelege o reducere sau o scutire de taxe vamale, care poate fi aplicată şi în cadrul unui contingent cantitativ sau valoric. De tratament tarifar preferenţial pot beneficia unele categorii de

mărfuri în funcţie de originea acestora, potrivit acordurilor internaţionale la care Republica Moldova este parte.

Conform art.66 Cod vamal, în cazul cînd, la data plasării sub regimul vamal de transformare sub control vamal, mărfurile de import îndeplineau condiţiile unui tratament tarifar preferenţial şi cînd acest tratament este aplicabil şi produselor identice cu produsele transformate la momentul punerii în liberă circulaţie, drepturile de import aferente produselor transformate se calculează pe baza taxei aplicabile tratamentului respectiv. Dacă, la data plasării sub regimul vamal de transformare sub control vamal, mărfurile de import îndeplineau condiţiile unui tratament tarifar preferenţial, dar în limita unor contingente tarifare sau plafoane tarifare, aplicarea taxei specificate la alin.(1) cu privire la produsele transformate este, în plus, supusă condiţiei ca respectivul tratament tarifar preferenţial să fie aplicabil mărfurilor de import şi la data acceptării declaraţiei vamale de punere în liberă circulaţie a produselor transformate. În acest caz, **compararea se va face cu contingentele prevăzute pentru mărfurile de import, existente la data acceptării declaraţiei vamale de punere în liberă circulaţie a produselor transformate, şi nu cu contingentele stabilite pentru mărfuri identice cu cele transformate**.

Conform art.202^1 alin.(1)-(5) Cod vamal, auditul postvămuire este una dintre formele controlului vamal ulterior, care are drept scop verificarea respectării legislaţiei în vigoare de către persoanele stabilite în Republica Moldova la momentul trecerii mărfurilor peste frontiera vamală a Republicii Moldova şi plasării acestora sub o destinaţie vamală. Auditului postvămuire pot fi supuse persoanele implicate direct sau indirect, cu titlu profesional, în operaţiunile supuse auditului postvămuire sau persoanele care dispun de documentele şi datele respective din motive profesionale. Auditul postvămuire este efectuat de organele vamale conform procedurilor stabilite de Guvern. Controlul vamal ulterior prin auditul postvămuire al persoanelor care practică activitate de întreprinzător se înregistrează, se supraveghează și se raportează în conformitate cu prevederile Legii nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător. Serviciul Vamal are obligația să-și coordoneze planul controalelor ulterioare prin audit postvămuire cu Serviciul Fiscal de Stat, precum și să facă cu acesta schimb de informații respective. În cazul identificării unor coincidențe în partea ce se referă la persoana supusă auditului, este obligatorie efectuarea controalelor comune. Pentru exercitarea auditului postvămuire, în termenul prevăzut la art.202^5 alin.(2) după acordarea liberului de vamă, pentru a se asigura de exactitatea informaţiilor furnizate în declaraţia vamală sau în declaraţia sumară, organele vamale verifică toate documentele şi datele care se referă la operaţiunile privind mărfurile în cauză sau la alte operaţiuni comerciale anterioare sau ulterioare implicînd aceste mărfuri. Organele vamale pot să examineze aceste mărfuri şi/sau să preleveze eşantioane, dacă este încă posibil să se efectueze o asemenea verificare sau prelevare. În procesul auditului postvămuire, organul vamal este obligat să identifice şi să examineze imparţial toate faptele şi circumstanţele ce au tangenţă cu trecerea mărfurilor peste frontiera vamală şi plasarea acestora într-o destinaţie vamală. Auditul postvămuire poate fi efectuat la sediul şi în încăperile titularului mărfurilor sau ale reprezentantului său, ale oricărei persoane legate direct sau

indirect, cu titlu profesional, de aceste operaţiuni ori ale oricărei persoane care dispune de documentele respective, cu excepţia încăperilor utilizate exclusiv în scop de domiciliu şi reşedinţă, sau la sediul organelor vamale.

Conform art.202^8 Cod vamal, dacă în procesul auditului postvămuire a constatat încălcări ale legislaţiei, organul vamal efectuează, împreună cu persoana auditată, examinarea acestora, întocmeşte un proces-verbal de forma stabilită de Serviciul Vamal şi informează persoana auditată despre consecinţele juridice ale acestora. Persoana auditată este în drept să refuze, în formă scrisă, de a participa la acţiunile menționate la alin. (1). În termen de 7 zile lucrătoare de la întocmirea procesului-verbal, persoana auditată este în drept să prezinte în scris organului vamal informaţii şi documente suplimentare.

Conform art.202^9 Cod vamal, actul de audit postvămuire reprezintă un document de forma stabilită de Serviciul Vamal, întocmit de colaboratorul vamal al organului care a exercitat controlul, în care se consemnează rezultatele auditului postvămuire. În act se va descrie obiectiv, clar şi exact încălcările legislaţiei şi/sau ale corectitudinii de calculare şi stingere a obligaţiei vamale şi ale măsurilor de politică economică cu referire la informaţiile, datele, documentele sub orice formă, indicîndu-se actele normative încălcate. Actul de audit postvămuire se întocmeşte în termen de 10 zile lucrătoare de la finalizarea procesului de audit postvămuire. Copiile autentificate ale documentelor şi ale altor acte ce au condus la modificarea obligaţiei vamale se anexează la actul de audit postvămuire şi constituie parte componentă a dosarului de audit postvămuire. În baza actului de audit postvămuire, organele vamale întreprind măsuri de calculare şi încasare a obligaţiilor vamale datorate, conform procedurii stabilite de legislaţie. Procesul-verbal de reverificare a declaraţiei vamale reprezintă un document de forma stabilită de Serviciul Vamal, întocmit de colaboratorul vamal al organului care a exercitat reverificarea declaraţiei vamale, în care se consemnează rezultatele controlului. În procesul-verbal de reverificare a declaraţiei vamale se vor descrie obiectiv, clar şi exact încălcările legislaţiei şi măsurile de politică economică cu referire la informaţiile, datele, documentele probatorii, fiind indicate actele normative încălcate. În baza actului de audit postvămuire/procesului-verbal de reverificare a declaraţiei vamale, organele vamale întreprind măsuri de calculare şi încasare a obligaţiilor vamale constatate, conform procedurii stabilite de legislaţie. Rezultatele controlului ulterior prin audit postvămuire sau reverificarea declaraţiei vamale pot fi contestate de către persoana controlată, în conformitate cu procedurile stabilite de legislaţie.

Se reține că organul vamal a sancționat reclamanta S.A.„Bucuria” pentru faptul că cantitățile importate de mărfuri în baza declarațiilor vamale în detaliu nr. ***** din 16 august 2017, nr.*****din 17 august 2017 și nr.***** din 25 august 2017, pentru care a fost indicat în rubrica ***** codul contingentului *****, nu se încadrează în limitat cantitativă stabilită de 1200 tone pe an, cantitatea contingentată fiind epuizată la 11 iulie 2017.

Analizând probatoriul administrat în raport cu normele legale enunțate, instanța de contencios administrativ constată că actele contestate de S.A. „Bucuria” sunt neîntemeiate și ilegale, or, la examinarea cauzei s-a constatat în mod cert că la data

validării declarațiilor vamale în detaliu nr.***** din 16 august 2017, nr.*****din 17 august 2017 și nr.***** din 25 august 2017, pentru care a fost indicat în rubrica ***** codul contingentului *****, organul vamal nu a invocat depășirea limitei cantitative pe an stabilită prin lege.

În acest sens, instanța reiterează că potrivit cadrului normativ în vigoare, (art.66 alin.(2) Cod vamal) stabilește imperativ că dacă, la data plasării sub regimul vamal de transformare sub control vamal, mărfurile de import îndeplineau condiţiile unui tratament tarifar preferenţial, dar în limita unor contingente tarifare sau plafoane tarifare, aplicarea taxei cu privire la produsele transformate este, în plus, supusă condiţiei ca respectivul tratament tarifar preferenţial să fie aplicabil mărfurilor de import şi la data acceptării declaraţiei vamale de punere în liberă circulaţie a produselor transformate. În acest caz, compararea se va face cu contingentele prevăzute pentru mărfurile de import, existente la data acceptării declaraţiei vamale de punere în liberă circulaţie a produselor transformate, şi nu cu contingentele stabilite pentru mărfuri identice cu cele transformate.

Din interpretarea acestei dispoziții normative derivă că, la data acceptării declarației vamale de punere în liberă circulație a produselor transformate, inspectorul vamal urmează să verifice respectarea contingentelor prevăzute pentru mărfurile de import.

Astfel, se prezumă că atunci când a validat declarațiile vamale în detaliu nr.***** din 16 august 2017, nr.*****din 17 august 2017 și nr.***** din 25 august 2017, pentru care a fost indicat în rubrica 39 codul contingentului *****, organul vamal a verificat respectarea limitelor cantitative pe an stabilite de lege și nu a invocat depășirea acestora.

Instanța menționează că într-adevăr, legiuitorul permite organului vamal să efectueze controale ulterioare în cadrul cărora să verifice corectitudinea informațiilor prezentate de declarant în momentul depunerii declarației vamale, însă, acest drept urmează a fi realizat cu respectarea cadrului normativ în vigoare.

De vreme de legiuitorul național a stabilit că la data acceptării declarației vamale de punere în liberă circulație a produselor transformate, inspectorul vamal este obligat să verifice respectarea contingentelor prevăzute pentru mărfurile de import, instanța apreciază că validarea declarațiilor vamale în detaliu nr.***** din 16 august 2017, nr.*****din 17 august 2017 și nr. ***** din 25 august 2017, pentru care a fost indicat în rubrica 39 codul contingentului *****, organul vamal a verificat respectarea limitelor cantitative pe an stabilite de lege și nu a invocat depășirea acestora.

Corespunzător, se deduce că procesul-verbal de examinare a rezultatelor auditului postvămuire ***** din 15 noiembrie 2021 și a actului de audit postvămuire ***** din 6 decembrie 2021 și a actului administrativ individual defavorabil – decizia de regularizare ***** din 23 decembrie 2021, sunt neîntemeiate și urmează a fi anulate.

Potrivit art.224 alin.(1) lit.b) din Codul administrativ, examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: în baza unei acţiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă şi obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenţiei reclamantului de emitere a actului este întemeiată.

Raportând circumstanțele cauzei la normele legale precitate, instanța de judecată conchide asupra temeiniciei acțiunii în contencios administrativ a reclamantei S.A.„Bucuria”, deoarece operațiunile și actul administrativ contestate – procesul-verbal de examinare a rezultatelor auditului postvămuire ***** din 15 noiembrie 2021 și a actului de audit postvămuire ***** din 6 decembrie 2021 și a actului administrativ individual defavorabil – decizia de regularizare ***** din 23 decembrie 2021, sunt ilegale și prin ele reclamantei i se încalcă drepturile protejate de lege, motiv pentru care acțiunea în contencios administrativ a reclamantei S.A.„Bucuria”, fiind întemeiată, urmează a fi admisă.

În cursul examinării cauzei în fond, s-a constatat că reclamanta a executat decizia de regularizare ***** din 23 decembrie 2021, în temeiul art.224 alin.(2) Cod administrativ, instanța va dispune întoarcerea executării deciziei de regularizare ***** din 23 decembrie 2021.

În temeiul prevederilor art.art.224 alin.(1) lit.a), alin.(2), 232 din Codul administrativ al Republicii Moldova, art.art.239-241 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Acțiunea în contencios administrativ a reclamantei SA”Bucuria” împotriva Serviciului vamal al Republicii Moldova, persoană terță SRL”Transimex” privind anularea actului administrativ individual defavorabil, se admite.

Se anulează operațiunile administrative – 1) procesul-verbal de examinare preliminară a rezultatelor auditului postvămuire ***** din 15.11.2021; 2) act de audit postvămuire ***** din 06.12.2021 și actul administrativ individual defavorabil – decizia de regularizare ***** din 23.12.2021.

În temeiul art.224 alin.(2) Cod administrativ, se dispune întoarcerea executării deciziei de regularizare ***** din 23.12.2021.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru (adresa: mun.Chișinău, bd.Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.162).

Judecător Liudmila Holeviţcaia